

AKADEMIKOVI JOZEFovi VAŠÁTKOVI KU DŇU JEHO 65. NARODENÍN

Dňa 16. januára 1962 prichádzame s jubilejnou zdravicou k akademikovi ČSAV a SAV Jozefovi Vašátkovi.

Akademik J. Vašátka, popredný pracovník nášho i celosvetového cukrovarníckeho priemyslu a výskumu, dožíva sa v plnej životnej sviežosti a tvorivej sile svojich 65. narodenín. Pri tejto vzácnej príležitosti s vďačnosťou spomíname výskumnícku a budovateľskú činnosť jubilanta za uplynulých 5 rokov. Jeho podrobnejší životopis a zhodnotenie rozsiahlej bádateľskej práce boli uverejnené v našich odborných časopisoch (Listy cukrovarnícké a Chemické zvesti) pri príležitosti menovania akademika J. Vašátka laureátom štátnej ceny za rok 1951 a pri príležitosti jeho 60. narodenín r. 1957.

Odborná činnosť akademika J. Vašátka je neobyčajne všestranná. Plnenie závažných úloh na pôde Československej akadémie vied, ako aj na Slovenskej vysokej škole technickej v Bratislave kladie naňho značné nároky.

Ako riaditeľ Chemického ústavu SAV a vedúci Katedry chemickej technológie uhľohydrátov Chemickej fakulty SVŠT venoval sa v uplynulých piatich rokoch s kolektívom spolupracovníkov riešeniu závažných výskumných úloh z odboru chémie a biochémie sacharidov a z odboru cukrovarníckeho. Výskumné úlohy boli zamerané na problémy zvýšenia produkcie sacharózy aplikáciou mikroelementov, na problémy výroby čistej kyseliny mliečnej, na otázky prípravy kryštalickej glukózy, na objasnenie väzby chlóru v saturačnej V–K kriede, na teoretické problémy epurácie repnej šťavy, na koloidno-chemické procesy epurácie rastlinných štiav a pod. Získané poznatky boli uverejnené vo vyše 30 odborných publikáciách v našich i zahraničných odborných časopisoch. Dosiiahnuté výsledky sú nielen význačným obohatením všeobecných teoretických poznatkov na tomto úseku vedy, ale prispeli aj priamo potrebám praxe.

Práci akademika J. Vašátka sa v posledných rokoch dostalo nového uznania a pocty. Okrem doterajšieho členstva v rade zahraničných vedeckých spoločností bol menovaný členom dvoch ďalších významných spoločností v odbore cukrovarníckom vo vedeckom výbore: Commission Internationale Technique de Sucrerie de Betterave a Institut International de Recherche Betteravière so sídlom v Belgicku.

Veľa usilovnej práce a námahy si vyžiadala v posledných rokoch jeho riadiaca a organizačná práca na pôde Československej akadémie vied. Akademik J. Vašátka zastáva funkciu predsedu Vedeckého kolégia pre

chémiu. Význačnou mierou tu prispel k vybudovaniu nových pracovísk I. sekcie SAV, najmä pre chemické ústavy. Dobudovanie týchto nových ústavov môžeme právom označiť za dôležitý medzník v rozvoji celého chemického výskumu na Slovensku. Akademik J. Vašátka bol v poslednom čase poverený aj dôležitou funkciou koordinátora štátneho plánu výskumu v odbore chémie a biochémie sacharidov. Rozšírenie výskumnej náplne Chemického ústavu SAV na širšiu oblasť výskumu sacharidov a ich sprievodných látok otvára mu nové významné pole pôsobnosti ako riaditeľovi Chemického ústavu.

Spomenieme ďalej jeho pedagogickú činnosť. Profesor J. Vašátka je vzorným pedagógom, ktorý s plnou zodpovednosťou a láskou sa venuje výchove nových inžinierskych kádrov. Vysoko odborné prednášky neustále dopĺňa najnovšími poznatkami z výskumnej práce svojich pracovných kolektívov i novými poznatkami z celosvetového cukrovarníckeho výskumu. Tieto prednášky odzrkadľujú preto úzke spojenie pedagóga s bádateľskou prácou, úzke spojenie teórie s praxou. Veľký rozmach vedy si vyžaduje stále väčší počet nových vysoko kvalifikovaných vedeckých pracovníkov. Akademik J. Vašátka bol školiteľom celého radu aspirantov, ktorí po úspešnej obhajobe kandidátskej dizertačnej práce sa už plne zapojili do riešenia závažných výskumných úloh.

Voči všetkým týmto mladým ľuďom, študentom i mladým výskumným pracovníkom prejavuje jubilant vzácne porozumenie pri ich prvých krokoch v odbornej a vedeckej práci.

My, blízki spolupracovníci ústavov Slovenskej akadémie vied a Slovenskej vysokej školy technickej si úprimne vážime akademika J. Vašátka nielen pre všetky tieto odborné kvality, ale aj pre jeho hlboko ľudský profil, jeho ušľachtilý charakter a jeho pokojné a rozvážne konanie. Celoživotné pracovné úsilie jubilanta je nám žiarivým vzorom života plného tvorivej práce, plného životného elánu a optimizmu; plody jeho práce patria dnes celému svetovému cukrovarníctvu.

Menom širokej obce chemickej želáme akademikovi J. Vašátkovi do ďalších rokov veľa pracovných úspechov a pevného zdravia.

*Pracovníci Chemického ústavu SAV
Pracovníci Katedry chemickej technológie
uhl'ohydrátov
Redakčná rada Chemických zvestí*